

Tabulka výstupů rodičovských kompetencí

Tato tabulka vznikla jako pomůcka pro podpůrné pracovníky na základních a středních školách, kteří mají za úkol zapojovat rodiče do kariérového rozvoje jejich potomků. Tabulku je možné použít k plánování i ke kontrole dosažených výsledků tak, aby aktivity určené k aktivizaci rodičů splnily i účel rozvojový a posílily rodiče v takových vědomostech, dovednostech a osobních atributech, které jim pomohou úspěšněji podpořit kariérový rozvoj jejich potomků.

RODIČE ŽÁKŮ PRVNÍHO STUPNĚ

6 - 10 LET

Co by měli vědět a znát?

Co by měli být schopni dělat?

Osobní atributy

Rozdíl mezi pracovní pozicí (job), prací (work) a dovednostmi (skills).

Mluvit o tom, jak lidé pracují, a jaká je hodnota a význam práce pro rodinu a komunitu.

Jít kladným příkladem.

Velkolepé fantazie jsou v pořádku - realismus nastoupí později.

Vést děti k pozitivnímu přemýšlení o budoucnosti a o rolích, které by si přály zastávat.

Podporovat lásku k učení.

Lidé v rodině a v komunitě představují důležité vzory pro budoucí úspěch.

Vést děti k přemýšlení o širokém spektru možných pracovních uplatnění, i kdyby se některé zdály pošetilé nebo nerealistické.

Umět snít a klást si vysoké cíle.

Na výběr „povolání“ není spěch. Důležitější je věřit, že každý má na vybranou.

Oceňovat úspěchy všech členů rodiny, včetně těch zdánlivě triviálních.

Být otevřený/á.

Posilovat vazbu mezi úsilím a odměnou. Nemusí přitom jít o odměnu finanční, důležité jsou i zkušenosti a jejich prostřednictvím nabytý pocit uspokojení, poznatky, dovednosti nebo sebedůvěra.

Mít smysl pro komunitu, ve které žiji.

Cenit si vlastních úspěchů.

RODIČE MLADÝCH LIDÍ 11-14 LET

Co by měli vědět a znát?

Co by měli být schopni dělat?

Osobní atributy

Uvažování o budoucnosti se stalo důležitou součástí rané fáze dospívání.

Vést děti k tomu, aby diskutovaly o budoucnosti. Diskuse by měly spíše rozšiřovat obzory, než aby děti směřovaly k určité pozici nebo profesi.

Mít otevřenou mysl a nesoudit.

Uvažování o budoucnosti může u lidí v tomto věku působit jako zbytečné plýtvání energií.

Vést děti k tomu, aby sledovaly televizní programy a četly knihy, články a blogy o lidech, kteří jsou pozitivními vzory.

Mít vysoké cíle pro sebe, rodinu i komunitu.

Mladí lidé začínají uvažovat o své budoucí práci a rolích v jasnějších obrysech.

Mluvit pozitivně, ale pravdivě o vlastních vzdělávacích a pracovních zkušenostech.

Udělat si čas na rozhovory o budoucnosti.

Mladí lidé začínají chápat, že mají silné stránky, ale také oblasti, na kterých je třeba pracovat, a začínají si dávat cíle ke zlepšení. To jim pomáhá vytvořit si obrázek o tom, jací jsou.

Posilovat vztah mezi prací a odměnou. Zajímat se o cíle svého potomka.

Mluvit otevřeně a pravdivě o svých snech, cílech a zkušenostech.

Mladí lidé jsou ovlivňováni lidmi, které vidí ve své blízkosti, včetně influencerů ze sociálních médií nebo tradičnějších vzorů z řad příbuzných, přátel a členů komunity.

Být otevřený rozhovorům o rolích a kariérách, které se mohou zdát neobvyklé nebo zvláštní ve srovnání s tím, co známe.

Cenit si vlastních úspěchů.

Zásobárna otázek, které mohou vést ke smysluplné diskusi o kariérových tématech.

Zásobárna pojmů souvisejících s kariérovou problematikou .

Na koho se lze obrátit s otázkami ohledně kariéry a kam je možné odkázat děti, když potřebují podporu.

RODIČE MLADÝCH LIDÍ 15-16 LET

Co by měli vědět a znát?

Co by měli být schopni dělat?

Osobní atributy

Rozumět všem možným alternativám, jejich výhodám a nevýhodám.

Otevírat smysluplné kariérové konverzace s potomkem.
Používat otázky jako „Kdo chceš být“ spíše než „Co chceš být“ je dobrou cestou ke zjišťování hodnot a aspirací svého potomka.

Být otevřený/á a nesoudit.

Rozumět tomu, jak některé školní předměty souvisí s pracovním uplatněním.

Požádat o pomoc, když si myslí, že oni sami nebo jejich potomek si potřebují promluvit o tom, jak se rozhodnout ohledně alternativ do budoucna.

Mít vysoké cíle pro sebe, rodinu i komunitu.

Vědět, kde hledat další informace o kariérách a trhu práce.

Vytvořit si vlastní CV a identitu na sociálních sítích, založené na osobních silných stránkách.

Udělat si čas na rozhovory o budoucnosti.

Vědět jak postupovat, když chce, aby mé dítě absolvovalo kariérový pohovor.

Mít strategie pro hledání placené práce nebo dobrovolnických aktivit.

Mluvit otevřeně a pravdivě o svých snech, cílech a zkušenostech.

Vědět, že mladí lidé v tomto věku velmi často nevědí, čím chtějí být. To je v pořádku. Důležitější je, aby věděli, že rozhodnutí je na nich a že se na budoucnost mohou těšit.

Mluvit o hodnotě vzdělání a jeho významu pro získání práce a dosahování osobních cílů.

Cenit si vlastních úspěchů.

Dokázat vyjádřit, čeho si cením, v co věřím a jak to souvisí s mým pohledem na práci, výdělek a kariéru.

Mluvit s dětmi o jejich pocitech souvisejících s přechodem na střední školu.

Být aktivním občanem.

Mít povědomí o školním kariérovém programu, včetně akcí a workshopů pro rodiče a jejich potomky.

Být si vědom vzkazů, které vysílám ve vztahu k učení a práci.

Chápat roli a sílu pozitivní prezentace sebe sama, včetně toho, co znamená dobré CV nebo pozitivní stopa na sociálních médiích.

RODIČE MLADÝCH LIDÍ 16-19 LET

Co by měli vědět a znát?

Co by měli být schopní dělat?

Osobní atributy

Vědět, jak postupovat při postupu do vyššího stupně vzdělávání (nad 16 let) a znát všechny možnosti včetně návazného vzdělávání nebo praktického vyučení.

Mluvit s dítětem o jeho pocitech ohledně přechodu na další stupeň vzdělávání nebo práce po dosažení 18 let.

Být upřímný ohledně syndromu „prázdného hnízda“, ale nezatěžovat děti pocitem odpovědnosti a viny.

Orientovat se ve školním kariérovém programu a vědět, jaké nabízí aktivity pro mě a pro mé dítě.

Iniciovat konverzace s potomkem o výhodách různých alternativ dalšího vzdělávání nebo práce.

Být otevřený/á a nesoudit.

Vědět jak postupovat, když chci, aby mé dítě absolvovalo kariérový pohovor.

Vést dítě k tomu, aby si osvojilo základy finanční gramotnosti a práce s rozpočtem .

Mít si vysoké cíle pro sebe, rodinu i komunitu.

Znát možnosti financování a další zdroje finanční podpory a vědět jak o ně požádat.

Zajistit, aby dítě mělo veškeré znalosti a dovednosti potřebné pro samostatný život .

Být aktivním občanem.

Vést dítě k tomu, aby se chtělo celoživotně učit a vzdělávat.

Vést dítě k tomu, aby umělo pracovat s rizikem a dobrodružstvím.